

DESPRE APOLO SI ZAMOLXSIS ÎN TĂBLIȚELE DE LA SINAIA

Prof.univ.dr.ing. Viorel Ungureanu,
Universitatea „V. Alecsandri”, Bacău

Abstract: To be made, the Sinaia plates require knowledge and much work. For this reason, they were made to contain almost only some important information. Some plates refer to the deity of Apollo and Zamolxis. The supreme deity of the Thracians, Getae and Dacians was Ro or Ra, together with Gea. Beside Ro and Gea was another deity like Apollo and Zamolxis. Apollo was the deity of Sun associated with Zamolxis. Apollo was a deity known also in the Greek and Roman civilization, but Zamolxis is known much more from Sinaia Plates.

La prima vedere, pentru a avea o tablă ca cele de la Sinaia, ar fi foarte simplu și ușor deoarece sunt constituite din plumb, care este ușor de prelucrat; numai că, scrierea de pe aceste plăcuțe este în relief, ceea ce nu se poate realiza prin simpla imprimare a unei bucăți oarecare de plumb. În figura 1.1, în partea stângă, este prezentat un medalion realizat prin imprimare, iar în partea dreaptă, un alt medalion cu scrierea în relief realizat, însă, prin lipirea ideogramelor formate din sârmă, ceea ce

presupune o bună cunoaștere a modului de lucru cu materialele utilizate și a proprietăților lor. Medalionul din partea stângă are dimensiuni cuprinse între 51 și 53,7 mm și o grosime variabilă cuprinsă între 1,5 și 2,15 mm, iar greutatea de 33,3 grame și este realizat dintr-un aliaj pe bază de nichel care mai are în compoziția sa

Fig. 1.1. Medalion metalic cu scriere danubiană realizată prin imprimare și unul cu scriere în relief din zona Bacău.

platină, argint și plumb. Medalionul din partea dreaptă este realizat, probabil, dintr-un aliaj de argint cu plumb, iar pentru obținerea lui, ideogramele formate din sârmă, cu secțiune aproximativ pătrată, au fost lipite prin preîncălzirea inelului de bază până la o temperatură apropiată de temperatura de topire, iar ideogramele au fost încălzite până când începeau să se topească și, apoi, erau plasate repede la locul lor de pe inel. Încălzirea inelului de bază se putea face pe o bucată de piatră menținută la o temperatură apropiată de temperatura de topire a inelului, iar încălzirea ideogramelor se putea face pe o altă piatră menținută la o temperatură cu puțin mai mare decât temperatura lor de topire. Acest mod de lucru, denotă o înaltă competență profesională a realizatorului acestui inel.

Pentru obținerea unei tăblițe ca cele de la Sinaia, s-ar putea utiliza o operație de presare la rece a unei bucăți de plumb, într-o matriță cu o formă corespunzătoare, pe o presă ca cele folosite în uzinele prevăzute cu ateliere de prelucrare prin presare care dispun de prese de mare capacitate. Rezistența la deformare a plumbului la rece este aproximativ egală cu rezistența la deformare a fierului la cald (peste 720°C). O asemenea abordare este nerealistă și nedisponibilă pentru perioada de timp în care se știe despre existența acestor tăblițe. Presupușii falsificatori nu puteu dispune de

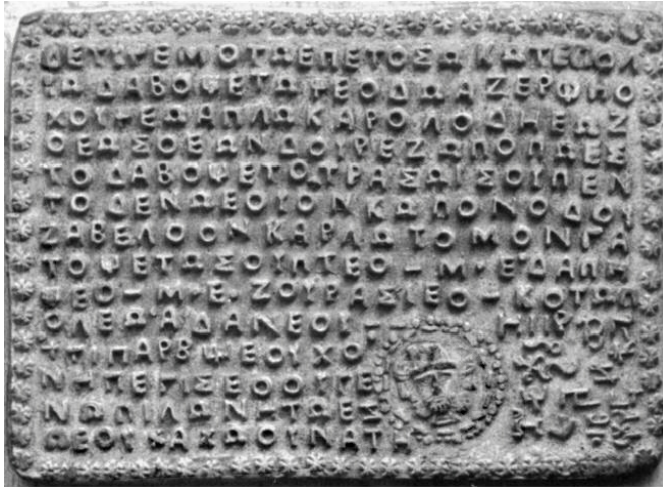

Fig. 1.2. Plăcuța 35 despre plimbarea Zeului Suprem prin țara geților.

asemenea mijloace pentru obținerea unor tăblițe cum sunt cele de la Sinaia.

Pentru obținerea tăblițelor de la Sinaia au fost utilizate operații de turnare a lor în forme realizate prin deformarea la rece a unor foi metalice subțiri. Astăzi, asemenea forme s-ar putea obține dintr-un material modern, cu plasticitate bună, însă, în antichitate materialul disponibil,

mai ales geto-dacilor, a fost aurul. În prezent se cunosc obiecte de artă sub forma unor tablouri realizate din cupru printr-un procedeu care se numește *galvanoplastie*. Pentru obținerea unei tăblițe ca cele de la Sinaia trebuia obținută, mai întâi, o foaie metalică de dimensiuni corespunzătoare, pe care să se imprime, cu poansoane din lemn de esență tare, din corn sau dinți incisivi de la animale, literele sau imaginile dorite. Pentru imprimarea foilor metalice puteau fi folosite și placi din lemn de esență tare modelate corespunzător. După realizarea formelor din foi metalice, turnarea plumbului putea fi ușor de realizat, și putea fi aplicată și în antichitate sau în perioada de timp în care se știe de existența lor. Plumbul ar putea fi turnat și în forme obținute din amestec de turnătorie, pe bază de nisip, însă, în acest caz, nu s-ar putea obține calitatea și precizia detaliilor cunoscute ale tăblițelor de la Sinaia. Pentru obținerea formelor în care s-au turnat placile de plumb, era nevoie de pricepere, simț artistic și, mai ales, foarte multă muncă. Din acest motiv, obiecte ca acestea cum sunt tăblițele de la Sinaia, nu au fost concepute pentru a transmite niște informații banale, fără importanță; aproape fiecare tăbliță, prin conținutul sau, se referă la aspecte de mare importanță legate de viața locuitorilor din zona carpato-danubiană și balcanică. O astfel de tăbliță este și cea cu numărul 35 din cartea lui Romalo referitoare la locurile sfinte ale geților și dacilor realizată cam pe la sfârșitul domniei lui Decebal de către marele preot Petoso, și prezentată în fig. 1.2.

Tablița 35, spre deosebire de altele, este relativ simplă, fără prea multe detalii grafice, cu excepția vederii celor trei portrete suprapuse (pentru economie de spațiu), însă, este deosebit de importantă întrucât se referă la locul de naștere a celor doi zei: Apolo și Zamolsxis. Literele de pe tablița au fost imprimate pe foaia metalică cu ajutorul unor poansoane, din acest motiv, aspectul lor este specific operației de deformare la rece care se numește *reliefare* și este utilizată și astăzi, de exemplu, pentru obținerea numerelor de pe plăcuțele de înmatriculare ale autovehiculelor.

Textul original, al plăcii are conținutul de mai jos:

De tyce mot oe Petoso kotepoleo dabo geto ceo do Azer fio hoy ceo Aplo karo, lo dieo Zoeo soe on doyrezo po Poesto Dabo geto. Trasoy so ypento de noeoy on kopono d(e)oy Zabelo on karlo to Mon Gato geto, so ypteo – M.E'Dapigeo - M.E. Zoyraseo - kotopoleo 'Adaneoy. + Ti parb geoy ho Nipe ghis eo oygheno, pilon itoe Zoeoy. X aho oy nath.

În traducere, se obține: *De învățat vorbele lui Petoso, mare preot al cetății geților, aceea către a lui Azer fii, care pe acel Aplo (Apolo) l-au pedepsit. Divinul Zoeo a fost la plimbare (poate îndrăgostit) prin a Poesto Davo a geților. Însărcinarea !? s-a întâmplat din nou la templul divinului Zabelo la locuitorii din Mon Gato (adică Mont Gato) a geților, așa au spus (șoptit) – M.E.Dapigeo-M.E.Zoyraseo-marele preot 'A. Daneoy. + In aceea parte a pământului unde Nipe își duce (curge) ale sale valuri, cu picioarele (sale) a mers Zoeoy. Zeii ("X" este ideogramă pentru zei) acolo s-au născut.*

Petoso afirmă că Zeul (Zeul Suprem se numea Ro sau Ra) a fost pe pământ de două ori: o dată în zona cetății Poesta Davo, care ar fi un loc sfânt legat de nașterea lui Apolo, iar a doua oară la templul lui Zabelo (zeul războiului) de la Mon Gato (sau Mont Gato care înseamnă Muntele Leopardului), adică în zona geografică a muntelui Ceahlău legată de locul de naștere a lui Zamolsxis. În medalion sunt reprezentate cele trei personaje Dapigeo, Zuraseo și marele preot A' Daneoy, care au trait în timpul lui Burebista și au vorbit despre „*plimbarea*” Zeului prin țara geților. Dapigeo și Zuraseo mai sunt menționați în tăblița 120, în care se relatează despre întrunirea de la Sarmisegetuza a căpitaniilor și geților biruitori asupra romanilor conduși de Caius Antonius pe la anii 62-61 a.Chr.

În tablița 35 nu se face o referire explicită la Zamolsxis, însă, din conținutul altor tablițe se știe că Mont Gato se referă la zona geografică a muntelui Ceahlău care s-a numit „*Sar Mont Gato*”, adică „*Tara de la Muntele Leopardului*” unde s-a aflat și cetatea „*Moleo Davo*” de la care provine numele Moldovei.

Cele mai importante informații despre Zamolsxis sunt date în tăblița 2. Conform conținutului acestei tăblițe [16], Zamolsxis au fost doi frați gemeni care au fost preoți și se ocupau, la templu, cu păstrarea obiectelor de cult. În cele din urmă, au fost săgetați de către sciți. Până la săgetare au fost în perelinaj în Egipt unde au urcat pe piramide. Pentru a-i convinge să renunțe la călătoria în Egipt, conducătorii templului i-au pus să meargă pe cărbuni aprinși. La întoarcere, oamenii care au văzut corabia lor întorcându-se și-au făcut crucea zeilor, apoi, l-au recunoscut pe primul născut ca fiind zeu. În Egipt. Ca și în alte locuri preoții aveau obiceiul să țină pe lângă ei un leopard sau să poarte o blană de leopard. Este posibil ca un asemenea leopard să fi existat și

prin preajma lui Zamolsxis, astfel încât, după săgetare, acesta să-l fi dus la locuința sa, după cum rezultă din tăblița 17. Din surse grecești se știe că Muntele Sfânt s-a numit Kogaion; ceea ce ar putea proveni din „*Ko Gaio Ion*” adică „*Cu al Gaei Ion*”, Gaia fiind o altă denumire a zeiței Gee. Astfel încât, până la săgetarea lui Zamolsxis, Muntele Sfânt ar fi putut să se numească „*Mont Ion oe Ge*”, iar după săgetarea lui Zamolsxis a devenit „*Mont Gato*”, adică „*Muntele Leopardului*”.

Faptul că Zamolsxis a fost în Egipt și a urcat pe piramide poate ajuta la stabilirea anilor în care au trăit frații Zamolsxis. Cele mai vechi piramide au fost construite pe la anul 2500 a.Chr., astfel încât Zamolsxis, nu puteau să fi trăit înainte de construcția acestor piramide. În tăblița 130, care se referă la războiul lui Decebal cu romanii în timpul lui Domițian de la anul 87 [15], se exprimă anul începând de la Zamolsxis ca fiind 2321 ceea ce ar însemna 2234 a.Chr. Stabilirea perioadei de timp legate de viața lui Zamolsxis este importantă pentru istoriografie deoarece permite înțelegerea unor evenimente. De exemplu, începuturile cetății Moleo Dava este legată de mama lui Zamolsxis, ceea ce înseamnă că la originea numelui Moldovei se află evenimente de acum cca. 4250 de ani.

De asemenea, în tăblița cu numărul 1 se afirmă că Zamolsxis a dăruit pentru altarul cetății Genucla un instrument utilizat, probabil, pentru observații astronomice. Acest fapt scoate în evidență vechimea acestei cetăți redenumită Noviodunum după cucerirea romană.

Alte referiri la Zamolsxis se găsesc în tăblița 110 care a fost realizată de către același autor ca și tăblița 131 care se referă la potop [16]. Din aceste tăblițe se poate deduce că Zamolsxis s-a născut după acest cataclism.

Dacă în tăblițele de la Sinaia există informații mulțumitoare despre Zamolsxis, despre Apolo avem date mult mai puține. Astfel, în tăblița 117, care se referă la luarea în stăpânire a Moleo Davei de către Burebista, se afirmă despre Zamolsxis că îl reprezintă pe Apolo. Iar în tăblița 121, există un pasaj în care se afirmă că zeul Apolo era al lui Ro iar Zabelo era al Geei și avea grijă de „*liniștea*” celor morți:

....Ge doe gino on sotibo faptoe dyeso Aplo de Ro, Gea soe sar fyte zio Zabelio deoe Gea so kue sto paceo sie de so domyceo kue ice zo myto.

.... Gee, datorită faptelor fără de măsură ale zeului Aplo al lui Ro, Gee în împărăția sa l-a făcut pe zeul Zabelio zeu al Geei pe care se bazează pacea sfântă a morților săi, pe care ficare vietate o întâlnește.

Există o mare diferență între modul cum sunt priviți cei doi zei în tăblițele de la Sinaia și mitologia greacă. La greci și romani, Apolo a fost unul din zeii cei mai importanți, având un templu impunător la Delfi, iar după cucerirea Daciei, romanii au schimbat denumirea localității Alba Iulia în Apulum, adică orașul lui Apolo. Este interesant că chiar și în mitologia greacă se spune că locul de naștere a lui Apolo a fost la hyperborieni, adică în nordul Dunării, ceea ce este în concordanță cu conținutul tăbliței 35. Dacă despre Zamolsxis abia dacă se spune că a trăit în timpul lui Pitagora, despre Apolo se afirmă că a fost un mare iubitor al artelor, că era un mare războinic care a participat la luptele dintre titani și giganți, că a înființat cetatea Troia și că a fost un mare îndragostit care a fost pedepsit, până la urmă, prin tăierea capului, care, fiind aruncat pe apă, a continuat să cânte și după moarte. Din câte se poate înțelege din

unele informații mitologice, denumirea locului lui de naștere, „Poesta Davo”, are ca semnificație „Cetatea Cântecului”. În una din tăblițele de la Sinaia localitatea respectivă este denumită chiar „Doini Davo”, ceea ce înseamnă că cuvântul „doină” are o origine antică autohtonă.

Considerentele de mai sus duc la concluzia că Apolo a trait înainte de potop, spre deosebire de Zamolsxis care a trăit după potop, așa cum rezultă și din tăblița 110. Aceasta înseamnă că influența civilizației danubiene asupra celei grecești și romane a fost mult mai importantă înainte de potop spre deosebire de situația de după potop. Potopul, care s-a produs prin revarsarea mării Thetis din zona Câmpiei Panonice de astăzi a dus la formarea Marii Negre prin creșterea nivelului apei din lacul cu apă dulce care a existat în această zonă. Revărsarea apei din marea Thetis, a dus la inundarea Câmpiei Române și creșterea nivelului Mării Negre peste nivelul actual până la formarea strâmtorilor Bosfor și Dardanele care au permis scăderea nivelului apelor din această zonă. Marea Neagră este și astăzi un rezultat al Potopului de acum cca. 7500 de ani; după cum au presupus arheologii Ryan și Pitman, iar echipa internațională de cercetători condusă de Ballard, a găsit urme de locuire la o adâncime de peste 150 m. Aceste evenimente au dus la apariția legendei despre scufundarea Atlantidei despre care a scris Platon în dialogurile Timaios și Critias după scrieri mai vechi atribuite preotului Solon din Egipt.

În tablitele de la Sinaia se pomenește despre atlanți ca fiind predecesorii geto-dacilor. Astfel, în tăblița 79, Deceneu explică motivul pentru care, la Genucla, imprimă noi plăci. Textul de pe tăblița 79 începe astfel:

Zonie oy Mei ceo bel zeryeo soe a ticeo dato. Oi soemoi bemo, a soe anceo ilo, yneo zimaro sye geoy Sereto hoye, soe glotelo, dei ino doya findo atla(n)toe ticioye ceo so facticie geeio. De gino saciea on porto ye o Genoikloe noie bemo lo ie sero.

În traducere, se obține: *Fii lui Mei aceia frumoase imprimate de ale lor pentru învățatură au dat. Din ale lor plăci în toată a lor perigrinare, pe ele le-au păstrat înțelepții oameni ai Siretului din a căror mulțime zeii cei doi au găsit învățăturile atlanților cele despre faptele oamenilor. Din motivul acesta, în portul de la Genucla, noi plăci pentru dânși le imprim...*

În textul de mai sus, Deceneu face o dedicație deosebit de frumoasă locuitorilor de pe valea Siretului pentru faptul că au păstrat învățăturile atlanților cele despre faptele oamenilor, pe care le-au găsit cei doi frați Zamolsxis și, care, au fost cunoscute, mai târziu, sub denumirea de Legi Belagine.

O altă referire la atlanți se găsește în tăblița 90, realizată de marele preot A'Daneoy, în care se relatează despre invazia armatei romane, condusă de Caius Antonius în Tara Geților între anii 62-61 aChr. Astfel, armata romană a ajuns inițial la Poesta Dava, a trecut, apoi, pe valea Siretului și a Moldovei, ajungând până la Moleo Dava unde a avut loc bătălia decisivă.

În corpul principal al tăbliței, avem: ... **Kaioy Antonieoy hiliarhiioy riomiono on sotiso de geo bastarno retero Doyny Davo geo on centinea zolo oy Ramo davo siion niitro tao eyo ram Sarmongatoc-D-S-Ge-. Riomyo oncerii zoe tapyeo - Boerobyseto a tiicieato ceo sye o montoes ho ceteo faht oe atlanto on kompeoy Ge sar sihto logo, poy riioy armoso riomyono gieo a ebohia. ...**

În traducere se poate obține următorul text: *...Caius Antonius, generalul romanilor, însoțit de oameni bastarni, a ajuns la a Doinei Cetate a pământenilor la cinci zile de a lui Ra cetate așezată la interiorul întretăierii a apelor brațe ale Sar Mon Gato Cetate a Geșilor Sciți. Romanii au continuat rătăcirea lor – Boerobyseto a învățat cele sfinte în munți citind (despre) faptele atlanților la templul Geei, țara celor șase cuvinte, apoi, rândurile armatei romanilor le-a lovit....*

După cum se poate constata, doi autori diferiți, Deceneu și marele preot A'Daneise, se referă la atlanți și la învățăturile atlanților despre faptele oamenilor.

Dacă în tăblițele de la Sinaia sunt relatări relativ puține despre Apolo, în schimb, despre Poesta Dava, care este locul lui de naștere, după cum rezultă din tăblița 35, acestea sunt mult mai numeroase. Astfel, tăblița 72, figura 3, este dedicată exclusiv acestei localități.

Fig. 1.3. Placuța 72. Poesta Dava lui Kotysonio și locul de naștere a lui Apolo.

Textul din această tăbliță conține unele litere care nu au mai fost întâlnite în altă parte. Prima frază conține: **Poesto Dabo Getyo patri dyoi meyo.** În traducere ar fi: **Poesto Davo a geșilor, patria zeului meu. ...**

În continuare, sunt prezentate situații legate de viața și moartea lui Kosendo, fiul conducătorului Kotisoniu. Placa a fost realizată de marele preot de la Poesta Dava și se remarcă prin reprezentarea, în partea din stânga-jos, a unui grifon situat într-o pădure de foioase. În mitologia greacă grifonii se referă la cultul lui Apolo.

Tot la Poesta Dava a avut loc și bătălia dintre romanii lui Domițian și Decebal, în urma căreia a fost capturat generalul roman Fuscus. În această bătălie, romanii au

fost atrași într-un loc prin care urmau să treacă 721 de tauri despartiți de turma lor care era postată în fața cetății Poesta Dava. Pentru a revenii la turma de care au fost despărțiți, taurii au trecut peste armata romanilor cu consecințe ușor de imaginat.

Alte informații sunt conținute în tăblița 65 (figura 1.4) care se referă la numirea lui Diegio mare preot la Poesta Dava în timpul domniei lui Decebal. Placa are conținutul prezentat mai jos:

Fig. 1.4. Tablita 65. Numirea lui Diegio ca mare preot la Poesta Dava.

Dacibalo geio on turno dv kaetoe edoe Zabelio edo daszo oe sagano Sargecio, soticio doe pantelo soue + rumuno sopreso eu gesiao loe ceto Sarmigetuso. Soe g(h)esomito kapeo Poesto Daceio cioe kue rigoe tesoe cio fose lo ei traso noeu kotopolo boicero H. Diegio.

În traducere se poate obține următorul text. *(Pe) Decebal, (care) se întorcea de la cete mergând la Zabelo (zeul războiului) să ceară ajutor pentru apararea Sargetiei (a țării geților) însoțit de două steaguri de ale sale + romanii l-au surprins când se găsea lângă cetatea Sarmigetuzei. După înalta sa voință, dacilor din Poesta, ca un rege prețuit ce le-a fost, le-a împuternicit un nou mare preot al boicercilor (războinicii cerului) pe H. (hiliarhul) Diegio.*

Autorul plăcii, după ce arată că Decebal a fost surprins de romani, lângă Sarmigetuză, în timp ce se îndrepta spre templul lui Zabelo (zeul războiului), înainte de aceasta, l-a împuternicit mare preot la Poesta Dava pe Diegio. În partea de jos-dreapta este prezentată o construcție și un pod peste o apă care nu poate fi decât Poesta

Dava, iar podul trece, desigur, peste râul Nipe. Diegio este prezentat călare în centrul plăcii, iar în partea din stânga-jos sunt reprezentați romanii care l-au surprins pe Decebal și dacii conduși de Vezina..

Unele evenimente dramatice care au avut loc în timpul și după moartea lui Decebal sunt descrise în tăblița cu nr. 28 în care, se confirmă faptul că Diegio era mare preot la Poesta Dava. Textul imprimat în partea de mijloc are următorul conținut: **Ondo Tis Daegi digio ke lo soa mato Poesta Davo ghijo misa corola poest Zabelo.** În traducere, se obține următorul text: **Pe valurile Tisei, Daegi, conducătorul care era marele preot al Poestei Davo, de nevoie (obligat) a pus coroană peste zeul războiului.....**

Un asemenea pod peste o apă, cum este prezentat în fig. 4, ar fi putut exista la Popești pe Argeș, unde s-a presupus că ar fi fost situată capitala lui Burebista. În figura 5 se poate vedea o reconstituire a Argedavei lui Burebista, datorată lui Radu Oltean.

Din tăblicele de la Sinaia nu rezultă ca Burebista ar fi avut capitala pe Argeș: toate indiciile duc spre faptul că locul de naștere al lui Burebista a fost Genucla, care ar corespunde cu poziția actuală a localității Isaccea. Prin „*Sargedava*” se înțelege „*Cetatea țării geților*”, astfel încât, termenul putea fi aplicat oricărei cetăți mai importante din spațiul geto-dacic, iar pe monumentul închinat lui Acornion se spune clar că a fost la Burebista „*în Tracia*”, însă, în tăblicele de la Sinaia, Tracia era situată în dreapta Dunării.

Amplasarea localității Poesta Dava la Popești pe Argeș ar corespunde cu unele informații cunoscute din tăblicele de la Sinaia dar și cu vestigiile arheologice

Fig. 1.5. Locul posibil de amplasare al Poesta Davei.

descoperite în această zonă. O particularitate importantă menționată în legătură cu acest sit arheologic se referă la numărul mare de schelete de uriaș (peste 80) găsite în zonă; ceea ce ne duce cu gândul la luptele lui Apolo cu titanii și giganții. De asemenea, tot în această zonă, sunt menționate vestigiile unei păduri aflată la o adâncime de cca. 15 m sub pământ; ceea ce ne duce cu gândul la revărsarea apelor din timpul potopului care a adus cu el cantități mari de mâl care s-a depus peste tot ceea ce exista în această zonă. Valurile de pământ cunoscute astăzi cu numele de „*Brazda lui Novac*” și „*Valul lui Traian*” ar putea să reprezinte limita până la care s-au extins apele în timpul inundatiilor catastrofale cunoscute sub numele de „*Potop*”. Aceste valuri au fost construite, probabil, cu scopul de a permite deplasarea pe marginea zonei inundate.

Inundarea Câmpiei Române, și creșterea nivelului apei din zona Mării Negre în timpul potopului, a dus la izolarea locuitorilor retrași în zonele de deal și de munte de restul celor din peninsula Balcanică și din zona Caucazului. Așa s-ar explica de ce Apolo, care a trăit înainte de potop, era bine cunoscut de locuitorii din cetățile grecești, apoi, și de către romani, iar despre Zamolsxis, care a trăit după potop, nu se știau prea multe lucruri, deși, între timp, nivelul apelor a scăzut.

Concluzii: Pentru obținerea unei tăblițe precum cele de la Sinaia era nevoie de pricepere, simț artistic și, mai ales, foarte multă muncă. Din acest motiv, obiecte ca acestea cum sunt tăblițele de la Sinaia, nu au fost concepute pentru a transmite niște informații banale, fără importanță: aproape fiecare tăbliță, prin conținutul său, se referă la aspecte de mare importanță legate de viața locuitorilor din zona carpato-danubiană și balcanică. În acest sens, unele dintre tăblițele de la Sinaia se referă, pe lângă Ro și Geea, și la alte zeități precum Apolo și Zamolsxis. Însă, dacă despre Zamolsxis, din tăblițele de la Sinaia, se cunosc relativ multe informații, Apolo este cunoscut mai ales din tradițiile civilizațiilor antice grecești și romane. Acest lucru s-ar putea explica prin aceea că Apolo a trăit înainte de potop, când era posibilă circulația din zona Carpato-Danubiană spre sudul peninsulei Balcanice, iar în timpul lui Zamolsxis, care a trăit după potop, nu a mai fost posibilă, pentru o perioadă de timp, această circulație.

Bibliografie:

1. Romalo, D. *Cronică getă apocrifă pe plăci de plumb?* Editura Alcor Edimpex, București, 2005.
2. Manolache, D. *Tezaurul dacic de la Sinaia, legendă sau adevăr ocultat?* Editura DACICA, București, 2006.
3. Olariu, C. *Adevărul istoric despre alfabetul “chirilic” românesc.* Dacoromania, nr. 80, Alba Iulia, 2016
4. Popescu E. *De la Atlantida la calendarul Geto-dacic.* Ed. MJM, Craiova 2010.
5. Ungureanu V. *Originea antică a numelui Moldovei.* Al-IV-lea Simpozion Internațional CUCUTENI-5000. Iași, Chișinău, Bacău, 2009.
6. Ungureanu V. *Moleo Dava sau cetatea geților sciți care a dat numele Moldovei.* Buletinul S.E.T.I.S., Iași, 2009.
7. Ungureanu V. *Moleo Dava, cetatea care a dat numele Moldovei.* Al XI-lea Congres Internațional de Dacologie “*Malus Dacus*” Alba Iulia, 2010.

8. Ungureanu V. *Deceneu de la Moleo Dava și Burebista*. Al-VI-lea Simpozion Internațional CUCUTENI-5000. Iași, Chișinău, Bacău, 2011.
9. Ungureanu V. *Ro-zeul suprem al traco-geto-dacilor*, Dacoromania, nr. 66, Alba Iulia, 2013.
10. Ungureanu V. *Burebista și dezastrul suferit de romanii conduși de Caius Antonius pe valea Siretului*, Dacoromania, nr.70, Alba Iulia, 2014.
11. Ungureanu V. *Scrierea danubiană și tăblițele de la Sinaia*, Dacoromania, nr. 73, Alba Iulia, 2015.
12. Ungureanu V. *Rebo de no tero - legile pământului nostru*, Dacoromania, nr. 74, Alba Iulia, 2015.
13. Ungureanu V. *Diegio – urmașul lui Decebal la Sargedava*, Dacoromania, nr. 75, Alba Iulia, 2015.
14. Ungureanu V. *Zido dava-denumirea din tăblițele de la Sinaia a municipiului Alba Iulia*, Dacoromania, nr. 78, Alba Iulia, 2016.
15. Ungureanu V. *Decebal și războaiele sale cu romanii conform tăblițelor de la Sinaia*, Dacoromania, nr. 79, Alba Iulia, 2016.
16. Ungureanu V. *Religia geto dacilor și a altor popoare din zona carpato-danubiană și balcanică conform tăblițelor de la Sinaia*, Dacoromania, nr. 82, Alba Iulia, 2016.
17. Ungureanu V. *Relatări despre geții de pe malurile Istrului în tăblițele de la Sinaia*, Dacoromania, nr. 83, Alba Iulia, 2017.
18. www.dacoromania-alba.ro; www.dacia.org; www.dacii.ro.